

jima veje in pričvrsti tisočletno jelko nánja. Na zlato verigo so ga pripeli in obesili. Velikan je bil z mano tako zadovoljen, da mi ponudi — svojo hčer v zakon. Jaz pa se moško odrežem: »Deklice velikanke ne potrebujem, pústi me od tod; vrniti se hočem v domače kraje in dobiti sebi jednakega dekleta.« Ni se obotavljal ter mi naložil mnogo blaga.

Vzel sem palico v roko in hajdi proti dômu. Pot je bila dolga in težavna. Zabredel sem v deželo pesjanov, ki ljudi žró. Videč, da so dlakasti kakor ovce, ubijem psa in se ogrnem v njega kožo. Tako sem ubegnil. Potujem dalje in dospem do pravih ljudi. Tu skrijem svoje blagó in grem služit. Pol leta potem se mi pretrga pas, puščavnikovo darilo, in zdaj spoznam, da je napočil čas vrnitve. Precěj dolga je še bila pot, a premagal sem vse težave in tu sem sedaj v sredi svojih rojakov. Radujmo se, ko obhajamo trojno veselje« in vsi zapojó:

»Dan veselja je in petja, kdo še več želi!
In vesel te poroke, komu se ne zdi!
Junaka, rojaka slavnega Naceta
In deklice krasnolice, zale Lenčike.
Da bi bila sreča mila in ljubezen pri tej hiši,
Da v ljubezni bi živela, Bog nas usliši!«

Jeseni.

1.

Kot vé, kot vé
Oj, ptice lehnokrile,
I jaz razpél
Bi rad peróti čile.

In z vami vsplól
V dežele sreče, petja,
Iskát za dom,
Za rod ubog zavetja.

2.

Gledal si ponosno, drevored,
Na vrvéčo množico oholo —
Pa osúl je tvoj se bujni cvet,
Le odrévje zdaj si golo.

Strta je lepota in tvoj čar,
Divne so zamrle sanje,
Po vejevji ti ječí vihár,
Drevja tožno vzdihovanje

3.

Ptice odletele drobne,
Vtihnul pesmij zvonki glas,
Róže ljube so ocvele,
Strt prirode ves je kras.

Toda spečo to prirodo
V sanjah ziblje sladke up:
S cvetjem dičnim njo in s slavo
Božji vzbudil bo poljub.

Srce moje, srce moje
Nád in želj visòk je grob,
Nikdo pa ne bo jih vzbudil,
Ni radósti, ni svit čarob.

4.

Kakor spómladi priroda,
Srečno je srcé biló,
Kakor zdaj priroda mrtva,
Srce moje je mrtvó.

Vse je tiho, vse je némo,
V smrtnih sanjah srce spí,
Sáma solza žalovanja
Časih mir mi ta skalí.

In kakor vihár jeseni
Zavrtí nebroj perés,
V srcí se pričnè gibanje,
Nád, željá mrtvaški ples.

Slavomir.

O tréh bratih.

Národna pripovedka iz Motnika. — Zapisal Gašpar Križnik.

Bil je nekđaj oče, ki je imel tri sine in jim je rekel: »Kateri mi prinese najlepšega ptiča, tistemu dam graščino in kraljestvo.«
Bratje odidejo ptiča iskat. Ko gredó po poti, začneta starejša suvati in tepsti mlajšega; zato se je moral od njiju ločiti in je bil žalosten, ker je moral sam popotovati. Kmalu pride do neke cerkve, v kateri se je brala maša, krene jo noter, da je zmolil par očenašev. Ko mine, gre nazaj, in na gomilah se nameri na svoja brata, ki sta odkopavala mrliča. Ta ju vpraša, kaj bosta počela ž njim. Povesta mu, da jima je bil dolžan »šmarno petico« in da ga bosta zato pretepla, ker jima je ni vrnil. Mlajši dečko jima je pa rekel: »Pustita mrtve v miru spati; petico bom pa jaz plačal za ranjcega.« Vrne jima posojeno petico, in potlej zagreneta gomilo. In so šli dalje vsak po svojem poti. Mlajšega sreča volk in ga vpraša: »Mladenič, kam greš, ker si tako žalosten?«

»Kaj čem praviti, ko mi ne moreš pomagati,« reče dečko; volk pa: »Zakaj bi ti jaz ne mogel pomagati, če meni poveš, kam greš?«

Mladenič mu pové. »Mi smo trije bratje. Nam so oče rekli, da, kateri jim prinese najlepšega ptiča, tistemu prepusté graščino in kraljestvo.«

Volk mu reče: »Pojdi naravnost po tej poti, prideš do izdane graščine, kreni na dvor, tam na steni visi ptičnik (kletka), notri je tako lep ptič, da ga na vesólnem svetu ni jednacega. Prekrižaj in pokrôpi čez kletko z blagoslovljeno vodo in jo ročno vzemi, pa ne oziraj se, ampak pojdi ž njo modro in pogumno. Tvoja brata bosta zadrge napravila, toda ujela bosta vsak jednega vrabca.«

On gre dalje, da pride do izdane graščine; ko pride tja, krene na dvor in ugleda ptiča v kletki, kateri mu je tako dopadel, da je